

CHRZEST 966

1050. ROCZNICA CHRZTU POLSKI

**Propozycja programowa
Opracowana przez Zespół Programowy, przy
wspieraniu Referatów Metodycznych i Zespołu
Wychowania Duchowego i Religijnego Chorągwi
Wielkopolskiej
dla gromad i drużyn ZHP.**

Redakcja: ks. hm. Mateusz Kubiak – Główna Kwatera ZHP

Druhny i Druhowie!

Na kilka miesięcy przed uroczystościami 1050. rocznicy chrztu Mieszka I, znanego powszechnie, jako Chrzest Polski, przekazujemy w Wasze ręce wstępny projekt materiału programowego „Chrzest966”. Jest to propozycja, której treść nie dotyczy tylko tego doniosłego wydarzenia, ale także wszystkiego, co w związku z tym świętowaniem można przekazać harcerkom i harcerzom w ramach wychowania do wartości.

Harcerskie wychowanie duchowe, religijne i patriotyczne nie może być pozbawione odniesienia do tego, co stało się 14. kwietnia 966 na dworze pierwszego władcy Państwa Polskiego – księcia Mieszka I. W obecnym czasie, kiedy wszelkie wartości są powszechnie relatywizowane, a pamięć o swoich korzeniach przeżywa prawdziwy renesans ta rocznica powinna odegrać szczególną rolę w realizacji zadań wychowawczych Związku Harcerstwa Polskiego.

Chcemy zachęcić Was i Waszych podopiecznych to tego, by lepiej poznać historię Chrztu Polski i jego konsekwencje dla ówczesnego państwa Polan i współczesnej Rzeczypospolitej Polskiej. Ponadto mamy nadzieję, że ten materiał programowy przyczyni się do wspierania młodego człowieka w kształtowaniu swojej przyszłości nie zapominając o wspaniałej przeszłości naszej Ojczyzny.

Kontekst historyczny Chrztu Polski i 1050 rocznicy tego wydarzenia.

Rok 966 był dość zwyczajny. Wydawało się, że na Starym Kontynencie nie wydarzyło się nic, co było by godne szczególnej uwagi. Na Stolicy Apostolskiej zasiadał Jan XIII, patriarchą Konstantynopola był Polieuktos, władcą Świętego Cesarstwa Rzymskiego Otton I Wielki, cesarzem Bizancjum Nicefor II Fokas. Jednak we wschodniej części Europy działo się od kilku lat coś wyjątkowego - z kilku plemion słowiańskich zaczęła powstawać społeczność, którą z czasem historycy nazwali Polanami, a ich ojczyźnie nadano miano Polska. Zwieńczeniem tego procesu było wydarzenie, które miało miejsce w Wielką Sobotę 14. kwietnia roku Pańskiego 966. Książę Mieszko postanowił przyjąć sakrament chrztu świętego z rąk biskupa misyjnego poznańskiego – Jordana, przybyłego na tereny Polan wraz z żoną księcia czeską księżniczką z rodu Przemyślidów – Dobrawą.

Chrzest Mieszka – pogańskiego władcy Polan nie był spowodowany tylko namowami poślubionej rok wcześniej księżniczki Dobrawy, ani uczuciami religijnymi. Było to wydarzenie, które na stulecia miało wytyczyć miejsce Polski na kartach historii Europy. Przyjęcie tego sakramentu w Kościele oznaczało dołączenie do kręgu cywilizacji chrześcijańskiej i wiążące się z tym liczne korzyści społeczne i polityczne – Państwo Polskie zaistniało na ówczesnej mapie Starego

Kontynentu. Mieszko przyjmując chrzest wiedział, że ten znaczący w oczach Europejczyków gest przyniesie kulturę chrześcijańską i pozwoli zorganizować sprawną administrację pozwalającą zarządzać dopiero, co powstającym na rozległym terenie słowiańszczyzny państwem.

Mieszko dzięki przyjęciu wiary chrześcijańskiej stał się istotną postacią na scenie politycznej. Uniknął bardzo prawdopodobnej kolonizacji ze strony Świętego Cesarstwa Rzymskiego, a także ugruntował sojusz z Księstwem Czeskim, który pozwolił pokonać wielu jego przeciwników np. pogańskich Redarów i Wolinian. Przede wszystkim, jednak umocnił swoją pozycję, jako niezależnego chrześcijańskiego władcy, którego państwo wraz z upływem czasu stanie się znaczącym ośrodkiem intelektualnym i kulturalnym Europy Wschodniej.

Tysiąc lat później, w roku 1966 budowane z mozołem przez Mieszka I Państwo Polskie nie było już tak niezależne i podziwiane w całej Europie. To smutny i nieraz tragiczny czas panowania komunizmu. Polska w wyniku rozstrzygnięć politycznych po drugiej wojnie światowej stała się zależna od „wielkiego brata” – Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich. Niewiele zostało wówczas z idei chrześcijańskiego państwa przyniesionej przez Święty Kościół Rzymski w osobie biskupa Jordana. Zamiast Królestwa Polskiego na mapach można było przeczytać zupełnie inną nazwę - Polska Rzeczpospolita Ludowa.

Od ponad dwudziestu lat Polską rządili twardą ręką komuniści z ówczesnym pierwszym sekretarzem Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej Władysławem Gomółką. To był także bardzo trudny czas dla chrześcijaństwa. Kościół katolicki był prześladowany przez socjalistyczne władze, a społeczeństwo zastraszone i niepewne swej przyszłości. W tej atmosferze przyszło Polakom wspominać chrzest Mieszka i początki Państwa Polskiego. Obchody Chrztu Polski w 1966 roku były przeżywane w dwóch antagonistycznych obozach: jednym reprezentowanym przez władze państwowe, jako Tysiąclecie Państwa Polskiego oraz władze kościelne, jako Milenium Chrztu Polski.

Władze PRL świętowały rocznicę przyjęcia chrztu przez Mieszka I w sposób zupełnie oderwany od wartości chrześcijańskich związanych z tym wydarzeniem. Inauguracja jubileuszu miała miejsce na plenarnej sesji Ogólnopolskiego Komitetu Frontu Jedności Narodu 16. lutego 1960 roku w Kaliszu. Z okazji obchodów jubileuszu realizowany był wieloletni program „Tysiąc szkół na 1000-lecie”, podczas którego wzniesiono niemalże 1,5 tys. szkół-pomników Tysiąclecia Państwa Polskiego. Był to także czas intensywnych badań archeologicznych związanych z początkami państwa Polan. W ramach obchodów na ogromną skalę budowano drogi i zadrzewiano nieużytki. Tysiąclecie Państwa Polskiego było również okazją do zorganizowania na wielką skalę obchodów 550. rocznicy bitwy

pod Grunwaldem oraz dniu święta państwowego 22. lipca 1966 r. wielotysięcznej parady przedstawiającej tysiąclecie Oręża Polskiego, z licznym udziałem władz państwowych, wojska i sportowców. Zamknięciem obchodów był odbywający się w dniach 7-9 października 1966 Kongres Kultury Polskiej mający miejsce w Warszawie, w którym uczestniczyli pisarze, naukowcy oraz działacze z całej Polski.

Władze Kościoła katolickiego zorganizowały także szereg wydarzeń mających upamiętnić tysięczną rocznicę Chrztu Polski. Milenium poprzedzała Wielka Nowenna, odprawiana przez dziewięć kolejnych lat w latach 1957 – 1966, której celem było ożywienie wszystkich dziedzin duszpasterstwa w skali całego kraju. Nowennie towarzyszyła peregrynacja po polskich parafiach kopii obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej. Władze komunistyczne chcąc utrudnić świętowanie 2. września 1966 r. dokonały „aresztowania” obrazu i pod eskortą milicji nakazały zawieźć go na Jasną Górę z zakazem powrotu na trasę nawiedzenia. Po polskich parafiach pielgrzymowały od tego czasu puste ramy. Obraz powrócił na trasę dopiero 18. czerwca 1972 r. Inicjatorem milenium chrztu Polski był Stefan kardynał Wyszyński- Prymas Polski. Dokonano wówczas odnowienia aktu zawierzenia Matce Boskiej Narodu Polskiego pod jej opatrzność na kolejne 1000 lat. Centralne uroczystości odbyły się na Jasnej Górze 3. maja 1966. Władza ludowa nie zezwoliła wówczas na przyjazd zaproszonego na obchody do Polski papieża Pawła VI.

Dziś po 25. latach od odzyskania niezależności Polski władze państwowe i kościelne chcą już wspólnie świętować 1050. rocznicę Chrztu Polski. Centralne uroczystości zostały zaplanowane w dniach 14-16 kwietnia 2016 r. W ramach tego wydarzenia mają odbyć się oprócz celebracji liturgicznych liczne ceremonie państwowe, koncerty, debaty oraz wspólne obrady Sejmu i Senatu RP. Jubileusz ma być okazją do przypomnienia znaczenia Chrztu Polski, pogłębienia wiedzy historycznej, rozbudzenia ducha miłości do Ojczyzny oraz lepszego poznania chrześcijańskiego dziedzictwa Rzeczypospolitej Polskiej.

ks. hm. Mateusz Kubiak HR

Cele propozycji programowej.

- przypomnienie wydarzenia Chrztu Polski, jego kontekstu i znaczenia
- pogłębienie ducha patriotycznego w środowiskach harcerskich
- twórcze podjęcie chrześcijańskiego dziedzictwa Polski
- popularyzacja wiedzy historycznej o początkach Państwa Polskiego
- pogłębienie znajomości znaczenia Wielkopolski oraz Poznania i Gniezna w kształtowaniu państwa Polan

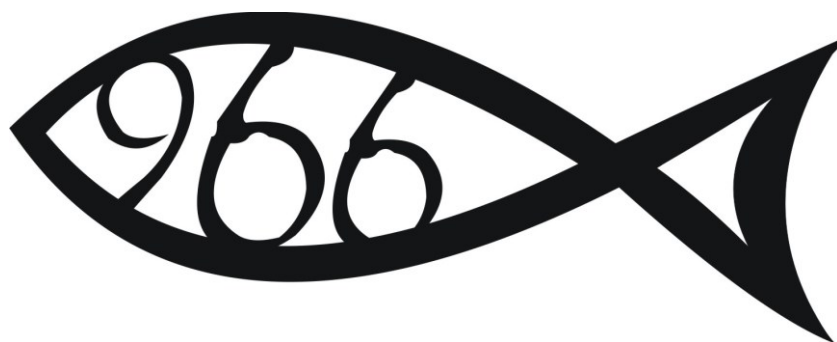

- lepsze poznanie zabytków i miejsc kultury na terenie Wielkopolski związanych z wydarzeniem chrztu księcia Mieszka I
- wspieranie realizacji wychowania do wartości w środowiskach harcerskich, zwłaszcza w obszarze wychowania duchowego i religijnego opartego na wartościach chrześcijańskich

W celu zachęcenia wszystkich środowisk harcerskich w Polsce do udziału w obchodach 1050. Rocznicy Chrztu Polski Zespół Programowy, przy wsparciu Referatów Metodycznych i Zespołu Wychowania Duchowego i Religijnego Chorągwi Wielkopolskiej przygotował:

- możliwość zdobycia odznaki chorągwianej upamiętniającej udział w obchodach 1050. Rocznicy Chrztu Polski,
- grę planszową pozwalającą lepiej poznać realia historyczne tego wydarzenia
- oraz dla wędrowników i instruktorów propozycję dyskusji wokół tego historycznego wydarzenia.

CHRZEST 966
1050. ROCZNICA CHRZTU POLSKI
ODZNAKA CHRZEST 966

Regulamin zdobywania Odznaki Chrzest 966

1. Odznaka Chrzest 966 powstała z okazji 1050 rocznicy Chrztu Polski jako wyraz upamiętnienia istoty tego wydarzenia w historii Polski.
2. Do zdobywania odznaki może przystąpić każda gromada, drużyna, krąg, zastęp lub patrol, który w terminie do 31.03.2016 prześle zgłoszenie na adres program@zhp.wlkp.pl które będzie zawierać następujące informacje:
 - a. Nazwa jednostki, chorągiew i hufiec, w którym działa
 - b. Imię, nazwisko i stopień drużynowego
 - c. Ilość osób wchodzących w skład jednostki
 - d. Dane kontaktowe (adres mailowy, telefon)
3. Aby zdobyć odznakę należy całym zespołem wykonać 3 zadania:
 - a. Odwiedzić miejsce związane z Chrztem/Jubileuszem Chrztu
 - b. Przeprowadzić zbiórkę na temat Chrztu
 - c. Pełnić służbę związaną z Chrztem Polski lub Jubileuszem

Sposób wykonania zadań określa drużynowy (w przypadku drużyn wędrowniczych – cała drużyna). W załączniku nr 1 znajduje się bank pomysłów, który może stanowić inspirację dla dalszego planowania zdobywania odznaki.

4. Wykonanie zadań należy udokumentować fotografiami, które po wklejeniu w kartę raportu należy przesłać na adres program@zhp.wlkp.pl

Wzór raportu w załączeniu.

5. Do jednostek, które prześlą raport do 31. maja 2016 roku odznaki będą wysyłane w czerwcu 2016 roku. Jednostki, które prześlą raport do 31 grudnia 2016 roku, otrzymają odznaki w grudniu 2016 lub styczniu 2017, w zależności od ostatecznego terminu przesłania raportu.
6. Odznaki będą przekazywane komendantom hufców podczas zbiórek, lub będą do odbioru w Biurze Programowym Komendy Chorągwi Wielkopolskiej.
7. Raporty z realizacji zadań mogą być wykorzystywane lub upubliczniane na stronie internetowej Chorągwi Wielkopolskiej.

Bank Pomysłów

Zad. 1 Odwiedzić miejsce związane z chrztem / jubileuszem chrztu.

Proponowane miejsca są powiązane są nie tylko z samym wydarzeniem Chrztu Polski, ale także z początkami Państwa Polskiego.

Jeśli dana jednostka organizacyjna zdecyduje się na zwiedzenie innego miejsca (kościół, muzeum...), należy wcześniej skontaktować się z koordynatorami projektu, aby potwierdzić, że wizyta w określonym miejscu zostanie zaliczona.

Lista proponowanych miejsc:

1. Poznań (zespół obiektów: Ostrów Tumski z Bazyliką Archikatedralną, Interaktywne Centrum Historii Ostrowa Tumskiego „Brama Poznania” – muzeum oferuje całą gamę zajęć edukacyjnych oraz trzy gry miejskie do wyboru, Muzeum Archeologiczne, Muzeum Archidiecezjalne,
2. Pobiedziska (Skansen Miniatur Szlaku Piastowskiego),
3. Ostrów Lednicki (zespół obiektów: Mały Skansen z ekspozycją)
4. Gniezno (zespół obiektów: Bazylika Archikatedralna, Muzeum Archidiecezjalne, Muzeum Początków Państwa Polskiego, Kościół Franciszkanów)
5. Żnin (Muzeum Ziemi Pałuckiej),
6. Biskupin (Rezerwat Archeologiczny z muzeum i ośrodkiem archeologii eksperymentalnej),
7. Trzemeszno (Bazylika Najświętszej Maryi Panny),
8. Mogilno (kościół św. Jana Apostoła i Ewangelisty z kompleksem poklasztornym),
9. Strzelno (kościół św. Prokopa i Św. Trójcy),
10. Inowrocław (kościół Imienia Najświętszej Maryi Panny tzw. Ruina),
11. Kruszwica (kolegiata Św. Piotra i Pawła, Mysia Wieża),
12. Włocławek (Bazylika Katedralna, Muzeum Historii Włocławka)
13. Łekno (zespół stanowisk archeologicznych grodu i klasztoru cysterskiego z trasą turystyczną)

14. Wągrowiec (klasztor pocysterski, muzeum regionalne),
15. Grzybowo (grodzisko piastowskie i muzeum),
16. Giecz (zespół obiektów: rezerwat archeologiczny z muzeum, kościół św. Mikołaja),
17. Łąd nad Wartą (kompleks dawnego opactwa cysterskiego),
18. Konin (koniński słup milowy),
19. Kalisz (zespół obiektów: Rezerwat Archeologiczny Zawodzie, Muzeum Okręgowe Ziemi Kaliskiej, Bazylika katedralna św. Mikołaja Biskupa)

Zad. 2 Przeprowadzić zbiórkę na temat chrztu.

Dowolna zbiórka na temat Chrztu, zaplanowana i przygotowanego przez szefa jednostki. W zbiorce mogą – ale nie muszą – zostać wykorzystane następujące formy:

Formy do wykorzystania na zbiorce dla gromady zuchowej:

- napisać krótką wiadomość do Papieża Franciszka z okazji rocznicy Chrztu Polski za pomocą strony 966.com.pl
- memory łącząc w pary znaki i symbole pogańskie oraz chrześcijańskie. Po znalezieniu dwóch takich samych, wytłumaczyć sobie co jest na obrazku, czy to symbol chrześcijański czy pogański i co oznacza
- quiz / puzzle (dla najmłodszych grup wiekowych) pt. „Co Polsce dał Chrzt?”
- przedstawienie dla rodziców/zaprzyjaźnionej drużyny, gromady na temat Chrztu lub innego wydarzenia z życia Mieszka I

Formy do wykorzystania na zbiorce dla drużyny harcerskiej:

- poznanie dawnych wierzeń: budowa totemów, malowanie światowida, wyklejanie masek itp.
- „słownik Mieszka I” – poznanie staropolskich imion i ich znaczenia, nadawanie imion w drużynie np. losowanie jajek niespodzianek z imionami, rzucanie rzutkami do celu-imiona na traczy, w tym nazewnictwo

związane z chrztem np. baptysterium, DAGOME IUDEX, Mieszko, Dobrawa, Słowianie, poganie itp.

- zabawy z datą 966 – układanie cyfr z przedmiotów w harcówce, układanie puzzli, układanie krótkich piosenek na znaną melodię, szukanie produktów w pobliskim sklepie za około 9,66 zł itp.

Formy do wykorzystania na zbiórce dla drużyny starszoharcerskiej:

- gra planszowa na temat motywów podjęcia przez Mieszka I decyzji o Chrzcie Polski (konspekt w załączniku)
- dyskusja na temat chrystianizacji (materiały w załączniku)
- przeprowadzenie w zastępach zwiadu dotyczącego wiedzy, jaką przechodnie posiadają na temat Chrztu Polski
- zbiórka na temat roli chrztu w innych religiach chrześcijańskich, w ramach zbiórki np. dyskusja na temat chrztu dorosłych

Formy do wykorzystania na zbiórce dla drużyny wędrowniczej:

- zaproszenie eksperta (np. naukowca-historyka), który opowie wam więcej na temat Chrztu Polski w 966 albo wybierzcie się całą drużyną na wykład / spotkanie otwarte dotyczące tego tematu
- w niektórych krajach prozelityzm (*nawracanie innych na swoją wiarę*) jest zakazany. Przygotujcie sąd nad tym, czy jest to uzasadnione. Poczytajcie z czego wynikają zakazy i przygotujcie przed rozpoczęciem rozprawy jak najwięcej argumentów za i przeciw.
- papież Franciszek napisał że „Kościół nie rośnie przez prozelityzm, ale <przez przyciąganie>”. Przeprowadźcie dyskusję na temat tego, jakie działania Waszym zdaniem mieszczą się w „przyciąganiu”. Zastanówcie się najpierw jakie działania sami moglibyście podejmować (np. zapraszanie znajomych na mszę świętą). Następnie porozmawiajcie o tym, jakbyście się czuli gdyby ktoś innego wyzwania podejmował takie działania. Zastanówcie się nad znaczeniem i miejscem nawracania we współczesnym świecie.

Zad. 3 Pełnić służbę związaną jubileuszem 1050. rocznicy Chrztu Polski.

W szczególności zachęcamy do włączenia się drużyn i gromad w obchody związane z jubileuszem Chrztu Polski i podejmowanie na nich służby.

Propozycje pożytecznej pracy dla gromady zuchowej:

- promowanie rocznicy Chrztu Polski poprzez rozdawanie z tej okazji naklejek/przypinek
- służenie w mundurach podczas Mszy upamiętniającej rocznicę Chrztu Polski w swojej parafii (np. niesienie darów do ołtarza, służba przy ołtarzu)
- założenie Księgi Uczynków Mieszka I – zapisywanie w niej swoich dobrych uczynków wykonanych podczas zdobywania odznaki.

Propozycje służby dla drużyny harcerskiej:

- zaproszenie seniorów z domu kultury, klubu seniora, grupy duszpasterskiej itp. do muzeum lub miejsca związanego z rocznicą chrztu. Wspólne wyjście, wycieczka w najbliższej okolicy.
- zorganizowanie przedstawienia teatralnego (forma dowolna dopasowana do jednostki organizacyjnej) o początkach Państwa Polskiego dla szerszej publiczności
- zorganizowanie przez zastępy wycieczki dla grupki rodziców do wybranego miejsca związanego z tematem. Zastępy muszą wcielić się w przewodnika wycieczki i opowiedzieć o wybranym zabytku czy miejscu. Ważny jest podział na zadania w zastępie. Można pokusić się o słowiańskie przebrania, atrybuty itp.

Propozycje służby dla drużyny starszoharcerskiej:

- Domeną harcerzy starszych jest poszukiwanie. Dlaczego więc nie wykorzystać tej formy do upowszechnienia i popularyzacji wiedzy o zbliżającej się rocznicy 1050-lecia Chrztu Polski? Przygotujcie punkt geocachingowy w Waszej okolicy w którym ukryjecie wiadomość o tej rocznicy. Wiadomość musi być krótka i musi zawierać najważniejsze fakty o samym wydarzeniu z roku 966.

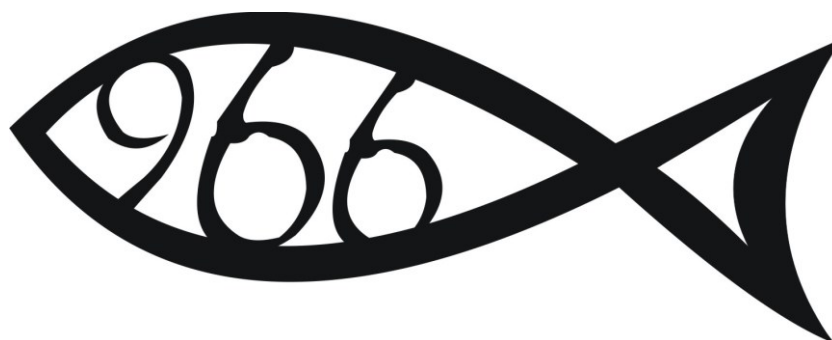

- Przemyslcie, gdzie taki punkt mógłby się znaleźć – być może będzie to miejsce związane z Chrztem Polski, bądź z doniesieniami o misji chrystianizacji, która odbywała się w Waszej okolicy? Pamiętajcie też o tym, że miejsce to nie powinno być odnalezione przez przypadkowe osoby.
- Zastanówcie się w czym ukryjecie Waszą wiadomość. Należy pamiętać, że to „opakowanie” powinno być odporne na działanie różnych czynników zewnętrznych takich jak wiatr, czy deszcz.
- Zarejestrujcie swój punkt w sieci, aby inni mogli zacząć go szukać!
- Zorganizujcie w szkole przy której działacie Wielki Test o chrzcie Polski, w którym udział wezmą uczniowie. Z pewnością znajdziecie sojuszników do realizacji tego projektu w postaci nauczycieli od historii. Przygotujcie sobie listę pytań/zadań odpowiednich do poziomu ich odbiorców. Zastanówcie się kto powinien taki konkurs poprowadzić. Zadbajcie o odpowiednią aranżację przestrzeni. Powiadomcie klasy o wydarzeniu – niech wytypują swojego delegata i przygotują dla niego odpowiedni doping. Zastanówcie się nad nagrodami. Pamiętajcie, że nie zawsze musi być to coś materialnego – być może uda się załatwić 5 z historii, albo zwolnienie z pytania jednego dnia dla wygranej klasy? Pamiętajcie, że lepiej zapamiętujemy pozytywne zdarzenia – zadbajcie o dobrą atmosferę, aby uczniowie zapamiętali tę rywalizację oraz fakty o jakich będzie się podczas niej mówić.

Propozycje służby dla drużyny wędrowniczej:

- znajdźcie pomnik upamiętniający chrzest Polski w waszej miejscowości i podejmijcie działania w celu jego renowacji,
- podejmijcie działania w celu wsparcia pracy misjonarzy (zbieranie środków czystości, opatrunki itd. – w zależności od potrzeb misjonarzy z którymi nawiążecie kontakt). Wykorzystajcie do tego umiejętności, które posiadacie np. jeśli potraficie naprawiać rowery, włączcie się w akcje rowery dla Afryki,
- przeprowadźcie zbiórkę na tematach jubileuszu chrztu dla młodszej drużyny/gromady

CHRZEST 966
1050. ROCZNICA CHRZTU POLSKI

GRA PLANSZOWA

**Motywy podjęcia przez Mieszka I decyzji o
Chrzcie Polski**

CEL GRY

Celem gry planszowej jest zebranie wszystkich 4 informacji dotyczących stosunku Mieszka I z sąsiadami, które przyczyniły się do przyjęcia przez niego i przez Państwo Polan Chrztu.

Nadrzędnym celem gry jest:

- powiększenie wiedzy historycznej harcerzy starszych z zakresu Chrztu Polski,
- ukazanie motywów, które wpłynęły na podjęcie przez Mieszka I decyzji o Chrzcie Polski.

CZAS TRWANIA

ok. 1,5 godziny

GRUPA WIEKOWA

harcerze starsi, wędrownicy, instruktorzy

POTRZEBNE MATERIAŁY

- 4 pionki w różnych kolorach
 - kostka sześcienna
 - plansza (załączona poniżej)
- kartki z informacjami o stosunku Mieszka I z sąsiadami
- kartka z pytaniami/zadaniami

PRZYGOTOWANIE DO GRY

1. UWAGA! Gra wymaga podstawowej wiedzy historycznej dotyczącej okresu X w. Warto poprosić harcerzy starszych na poprzedniej zbiórce, aby przypomnieli sobie najważniejsze fakty z tego okresu. Alternatywą może być także rozwieszenie kartek z najważniejszymi faktami z tego okresu w okolicach harcówki (np. na boisku, w parku, na korytarzu szkoły) i danie im 5 min. po rozpoczęciu zbiórki na zapoznanie się z nimi i ich zapamiętanie.
2. Podzielić osoby będące na zbiórce na 4 grupy.
3. Położyć na polu „Mieszko I” cztery pionki w różnych kolorach.
4. Ustalić kolejność poruszania się grup po planszy – np. poprzez wyrzucenie największej liczby oczek na kostce, lub w inny dowolny sposób.

PRZEBIEG GRY

1. Pierwsza z grup rzuca kostką i przesuwa swój pionek w dowolnym kierunku na planszy o wskazaną ilość oczek.
2. W przypadku, gdy pionek stoi na normalnym polu ruchu (małe kółko) po przesunięciu się pionka możliwość wykonania ruchu uzyskuje kolejna grupa.
3. W przypadku wejścia na centralny plac któregoś z sąsiadów (duże kółko) grupa uzyskuje możliwość zdobycia informacji o stosunku Mieszka I z danym sąsiadem. Informację tę może uzyskać poprzez odpowiedź na pytanie lub realizację zadania.
4. Odpowiedzi na pytania udziela tylko grupa, która weszła na plac centralny danego sąsiada i tylko ona może zdobyć informację. Zadanie zaś

wykonywane jest przez wszystkie grupy i każda z nich ma możliwość zdobycia informacji.

5. O tym, czy w danym momencie realizowane jest zadanie, czy czytane jest pytanie decyduje prowadzący grę (dzięki temu może też sterować czasem trwania gry).
6. W przypadku udzielenia prawidłowej odpowiedzi na pytanie grupa otrzymuje informację o stosunku Mieszka I z danym sąsiadem.
7. W przypadku udzielenia niepoprawnej odpowiedzi grupa musi udać się na pole innego sąsiada. Dopiero po odwiedzinach u tamtego sąsiada może ponownie wrócić do tego, u którego nie udało się uzyskać informacji.
8. W przypadku realizacji zadania każda grupa bez względu na to, gdzie znajduje się jej pionek realizuje zadanie i ma możliwość uzyskania informacji (jedynie, że dana grupa posiada już informację o danym sąsiedzie).
9. W przypadku, gdy dany plac centralny jest zajęty przez inną grupę kolejna nie może na niego wejść do momentu opuszczenia placu przez pionek grupy, która na go zajmuje. W takiej sytuacji plan centralny traktowany jest jak kolejne normalne pole.
10. Grę wygrywa grupa, której uda się uzyskać wszystkie 4 informacje i wrócić jako pierwszej na pole Mieszka I.

LISTA PYTAŃ:

NIEMCY

1. W jakim roku odbył się chrzest Mieszka I – symbolicznie nazywany chrztem Polski? (odp. w 966 roku)
2. Jaką religię wyznawała ludność na ziemiach Polski przed przyjęciem chrztu – mono, czy politeistyczną? (odp. politeistyczną – wiarę w wielu bogów)
3. Kto był cesarzem Niemiec za czasów Mieszka I? (odp. Otton I)
4. Czy za czasów Mieszka I istniało już Państwo Polskie? (odp. nie – w ziemie polskie zamieszkiwały różne plemiona słowiańskie)

LUBASZANIE

1. Jak się nazywał biskup, który udzielił chrztu Mieszkowi I? (odp. Jordan)
2. Jakich bogów czcili Słowianie – wymień imiona przynajmniej dwóch. (odp. Chors, Czarnobóg, Dadźbóg, Jaryło, Jarowit, Marzanna, Mokosz, Pereptut, Perperuna, Perun, Podaga, Porenut, Porewit, Radogost, Rod, Rugewit, Simargł, Siwa, Strzybóg, Swaróg, Swarozyc, Świętowit, Trojan, Trzygłów, Weles, Zorza)
3. Jakie plemiona zamieszkiwały polskie ziemie – wymień nazwy przynajmniej dwóch. (odp. Polanie, Mazowszanie, Pomorzanie, Ślązanie, Wiślanie, Lędzianie, Opolanie i Gopłanie)
4. W którym wieku Polska przyjęła chrzest? (odp. w X w.)

CZESI

1. Jak miała na imię czeska księżniczka, którą poślubił Mieszko I? (odp. Dobrawa)
2. Z jakimi siłami byli kojarzeni bogowie słowiańscy? (odp. z siłami natury)
3. Gdzie Mieszko I najprawdopodobniej przyjął chrzest? (odp. w Poznaniu, na Ostrowie Lednickim lub w Gnieźnie)

4. Komu Mieszko I symbolicznie przed swoją śmiercią oddał Polskę pod opiekę?
(odp. papieżowi w dokumencie Dagome iudex)

WIELECI

1. Jak nazywał się żydowski kronikarz, podróżnik i kupiec, który opisał ziemie słowiańskie za czasów Mieszka I? (odp. Ibrahīm ibn Jakub)
2. Kto został pierwszym królem Polski? (odp. Bolesław Chrobry – syn Mieszka I)
3. Gdzie założono pierwsze biskupstwo na ziemiach polskich? (odp. w Poznaniu)
4. Ile twarzy posiadał posąg przedstawiający boga Światowida? (odp. 4)

LISTA ZADAŃ:

NIEMCY – namalujcie kopię obrazu „Zaprowadzenie chrześcijaństwa” Jana Matejki

LUBASZANIE – nagrajcie 30 sekundową filmik pokazujący, że nauka historii może być ciekawa i że warto się jej uczyć.

CZESI – przygotujcie scenkę zaręczyn pomiędzy księżniczką czeską, a Mieszkiem I. Przy jej realizacji pamiętajcie, że odbywało się to w innych czasach, kiedy to ojciec decydował o tym komu odda rękę swojej córki.

WIELECI – wpiszcie na mapę obrazującą granice państw Europy Środkowo-Wschodniej X w. nazwy: CZECHY, NIEMCY, POLSKA, PRUSOWIE, RUŚ, WIELECI, WĘGRY

INFORMACJE O STOSUNKACH MIESZKA I Z SĄSIADAMI

WIELECI – Książę Mieszko prowadził z nimi wojnę, ale nie radził sobie na niej dobrze, pozostawali oni zaś w sojuszu z Czechami.

CZESI – Mieszko I wszedł z nimi w sojusz poprzez związek małżeński z księżniczką Dobrawą, jedną z przyczyn była także niechęć do przyjęcia chrztu z rąk Niemców.

LUBASZANIE – Mieszko I opanował ich plemię, wchodząc w strefę wpływów Świętego Cesarstwa Rzymskiego.

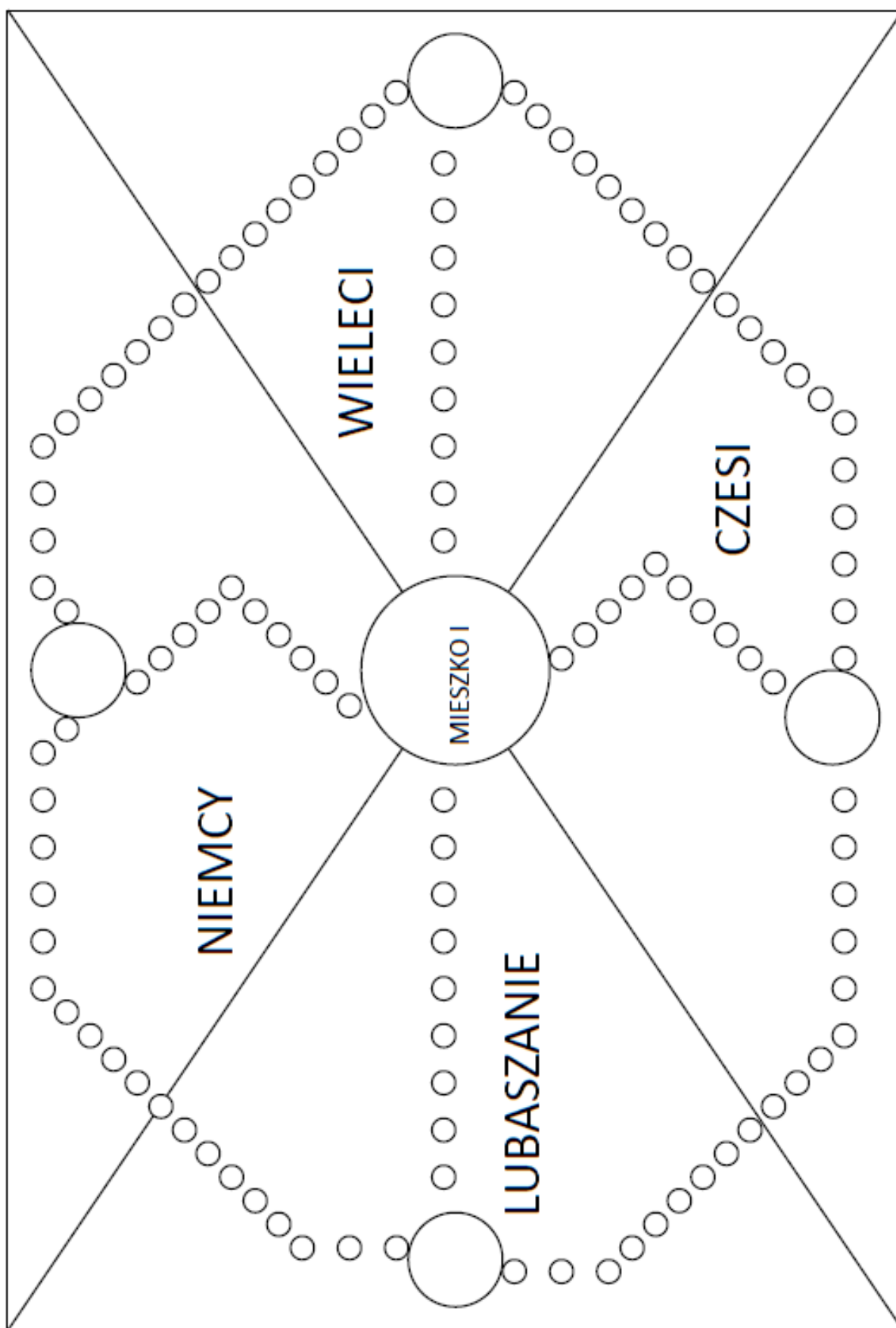
NIEMCY – Mieszko I wiedział, że nie jest w stanie wygrać z Niemcami, w związku z tym nie poszedł z nimi na wojnę i zgodził się płacić na ich rzecz trybut (dobrowolna danina płacona przez słabszego władcę, władcy silniejszemu). Ci jednak chcieli doprowadzić do przyjęcia chrztu przez plemiona Słowian.

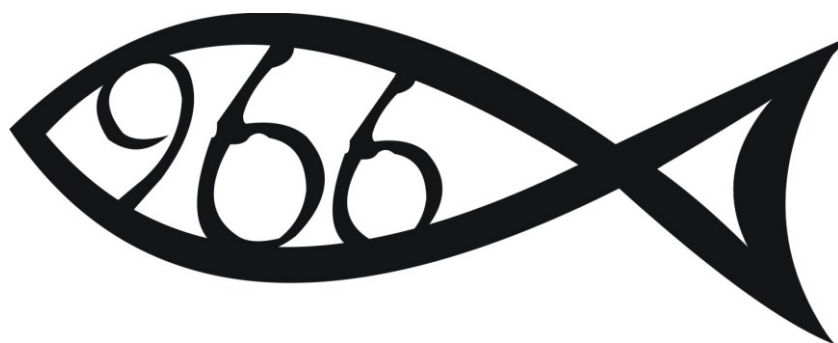

Prawidłowe rozmieszczenie nazw na poniższej mapie:

PLANSZA GRY:

CHRZEST 966

1050. ROCZNICA CHRZTU POLSKI

PROPOZYCJA DYSKUSJI

WĘDROWNICZEJ LUB INSTRUKTORSKIEJ

**„Chryścianizacja na ziemiach polskich –
dar z nieba, czy barbarzyństwo?”**

Cele:

- powiększenie wiedzy historycznej harcerzy z zakresu Chrztu Polski,
- kształtowanie umiejętności wyrażania własnego zdania oraz krytycznej analizy przedstawianych faktów,
- ukazanie, że wykorzystywanie siły do forsowania własnych interesów nie jest dobrą metodą.

Czas trwania: 1,5 godz.

Forma: dyskusja wędrownicza/ instruktorska

Dyskusja jest prowadzona przez drużynowego, który będzie pełnił rolę jej moderatora. Jego dodatkowym zadaniem będzie także przedstawianie kolejnych faktów dotyczących przeprowadzania chrystianizacji na ziemiach polskich. Po przedstawieniu kolejnego faktu każda z osób uczestnicząca w zbiorce ma możliwość usadowienia się po jednej ze stron, które będą reprezentować dwa przeciwne głosy w dyskusji. Od tego momentu jest czas, aby odbyła się pomiędzy oboma stronami dyskusja. Każda taka część powinna trwać nie dłużej niż 20 min. i powinna zostać podsumowana przez moderatora powtórzeniem najważniejszych wniosków, które zostały wypowiedziane w trakcie danej sesji dyskusyjnej. W trakcie dyskusji każda osoba może zmienić miejsce siedzenia jeśli stwierdzi, że argumenty drugiej strony ją przekonały.

Tematy do dyskusji:

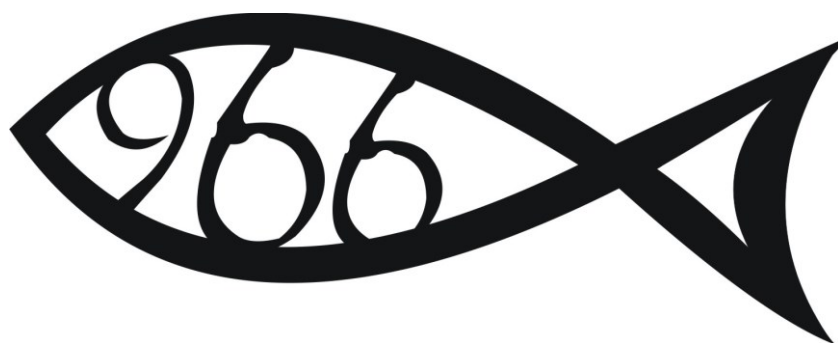
1. Podjęcie przez Mieszka I decyzji o przyjęciu chrztu było związane nie tylko z chęcią przejścia na wiarę chrześcijańską, a przede wszystkim z pozytywnymi konsekwencjami politycznymi tego wydarzenia. Przyjęcie chrztu pozwoliło na poślubienie Dobrawy i ostateczne przypieczętowanie sojuszu z Czechami, zminimalizowanie zagrożenia ze strony Niemców, którzy poprzez chrystianizację ziem polskich mieli być powodem do najazdu na kraj Polan, a także wejście do grupy „cywilizowanych państw europejskich” podlegających Świętemu Cesarstwu Rzymskiemu. Pomimo podejmowanych działań chrystianizacyjnych na ziemiach polskich jeszcze przez kilkaset lat część ludzi czciła pogańskie bóstwa. Czy w obliczu znajomości tych faktów uważacie, że przyjęcie chrztu przez Polskę było słusznym rozwiązaniem? Czy Mieszko I nie wykazał się zbyt wyliczeniem przyjmując chrzest ze względu na korzyści dla swojego państwa, a nie w wyniku przede wszystkim własnych przekonań religijnych? Jak oceniacie na co dzień postępowanie osób, które „na zimno” kalkulują każde swoje posunięcie? Czy znacie takie przykłady ze swojego otoczenia? Jeśli tak to jakie? Czy takie postępowanie nie kojarzy Wam się z obłudą?
2. Przyjęcie chrztu przez Mieszka I stało się symbolicznym przyjęciem chrztu przez Państwo Polskie. Jednak religia chrześcijańska często nie spotykała się z pozytywnym odbiorem przez społeczność Polan. Prości ludzie nie rozumeli tej nowej dla nich wiary i jednokrotnie nie chcieli zmieniać swoich dotychczasowych wierzeń, które praktykowali z ojca na syna. Jest to naturalny mechanizm – zazwyczaj ludzie boją się tego, co nowe i nieznanne. Czy chrześcijanie postępowali słuszenie narzucając poganom swoją religię? Czy

była szansa, aby te dwa wierzenia istniały obok siebie? Czy ówcześni chrześcijanie wykazywali się postawą tolerancyjną w stosunku do innowierców? A jak to wygląda w dzisiejszych czasach? Czy znacie osoby, które są innego wyznania lub deklarują ateizm? Jak są traktowane przez innych w ich otoczeniu? Czy fakt ten nie wpływa na ich postrzeganie, czy być może są wytykani ze względu na wyznawaną religię? Czy tak powinno być? Czy bylibyście w stanie mieć kolegę/koleżankę będącego/cą wyznawcą innej religii (w przypadku jeśli nie znacie kogoś takiego)?

3. Chrystianizacja Europy na początku średniowiecza, jak i późniejsze jej dzieje – między innymi wyprawy krzyżowe zapisały w historii wiele krwawych kart. Wbrew temu, że jednym z podstawowych założeń religii chrześcijańskiej jest miłosierdzie wierzenie to było często zakorzeniane w świadomości ludności nie słowem i dobrym przesłaniem o miłości i braterstwie, a mieczem i siłą. Czy uważacie, że w tamtych czasach była to słuszna metoda? Czy myślicie, że mogło się to odbyć w inny sposób? Czy jakakolwiek idea (nawet najbardziej szlachetna) może usprawiedliwiać użycie przemocy w stosunku do drugiego człowieka?
4. Ponieważ Mieszko I był władcą Polan podejmowane przez niego decyzje dotyczyły nie rzadko nie tylko jego samego oraz jego rodziny i najbliższych, ale także jego poddanych. Bardzo często zdarza się tak w różnych grupach, że to kierownik lub przewodniczący podejmuje decyzję w imieniu całego zespołu, a reszta członków musi się do niej dostosować. Czy Mieszko I w Waszej opinii miał moralne prawo podjąć decyzję o zmianie wyznania wszystkich obywateli ziem polskich bez konsultacji z nimi? Czy w Waszej opinii nie godziło to w ich prawo do wolności wyznania? Gdzie Waszym zdaniem powinna się zaczynać, a gdzie kończyć władza kierownika/przewodniczącego? Jakie decyzje może podejmować samodzielnie, a jakie powinien wcześniej ustalić z pozostałymi członkami grupy? Czy w Waszej opinii mogą zdarzyć się takie sytuację, że kierownik może podjąć decyzję samodzielnie bez względu na poglądy innych? Jeśli tak to jakie są to sytuacje?

CHRZEST 966
1050. ROCZNICA CHRZTU POLSKI

Załączniki.

nazwa jednostki

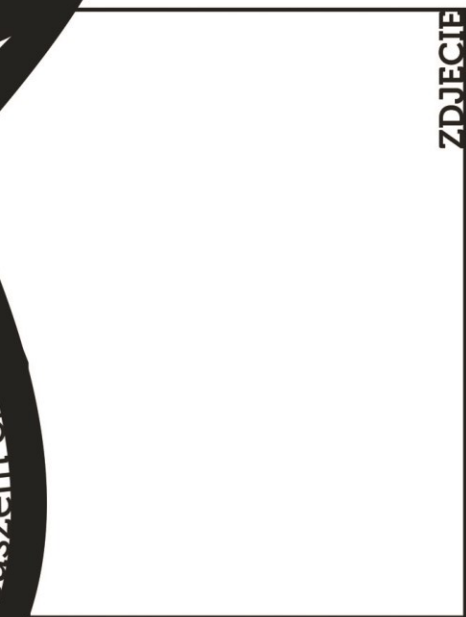
—CHRZEST 966

określony związane z chrztem
OPIS

lub jubileuszem chrztu

R A P O R T

ZDJĘCIE

ZDJĘCIE

zbiórka na temat chrztu
OPIS

szkolenia/określona praca
związana z chrztem
OPIS

ZDJĘCIE

Dawno, dawno temu, kiedy wszystko się zaczęło...

Była druga połowa X wieku. Od paru lat we wschodniej części Europy z kilku plemion słowiańskich zaczynało kształtować się społeczeństwo. Społeczeństwo to nazwane zostało Polanami, a ziemie, które zamieszkiwali Polską. W 965 roku biskup Jordan przybywa na Ziemię Polan wraz z przysłą żoną księcia, czeską księżniczką Dobrawą i staje się on pierwszym biskupem na Ziemiach Polskich. W Wielką Sobotę 14 kwietnia Roku Pańskiego 966 książę Mieszko przyjmuje Sakrament Chrztu Świętego z rąk biskupa. Decyzja księcia o przyjęciu sakramentu przyczynia się do zaistnienia Polski na mapie Starego Kontynentu, dołącza ją do kręgu cywilizacji chrześcijańskiej i na długie lata wyznacza kierunek rozwoju nowopowstałego Państwa Polskiego. Przez przeszło 1000 lat Ziemię Polskie są świadkiem wznoszeń i upadków, czasów świetności Narodu Polskiego jak i ciemno zapisanych w kartach historii okresów. W ten oto sposób docieramy do dnia dzisiejszego. Po 25 latach od odzyskania niezależności Polski, władze państwowe i kościelne chcą wspólnie świętować 1050 rocznicę Chrztu Polski. Z tej okazji przed Wami pewna propozycja...

— CHRZEST —

Propozycja programowa „Chrzest 966” w kilku zdaniach i zadaniach?

- 1 Propozycja programowa przeznaczona jest dla wszystkich grup metodycznych.
- 2 Zuchy, harcerze, harcerze starsi oraz wędrownicy zdobywają odznakę od stycznia do grudnia 2016r.
- 3 Odznakę zdobywa się drużyną/gromadą.
- 4 Drużyna wykonuje 3 ZADANIA.
- 5 Po wykonaniu zadań drużyna przesyła raport do Zespołu Programowego Chorągwi Wielkopolskiej.

zad. 1	Odwiedzić miejsce związane z Chrztem lub wziąć udział w obchodach jubileuszu Chrztu.
zad. 2	Przeprowadzić zbiórkę na temat Chrztu.
zad. 3	Pełnić służbę lub wykonać pożyteczną pracę związaną z Chrztem Polski lub jego jubileuszem.

PROPOZYCJA PROGRAMOWA

— CHRZEST —

...W JAKIM CELU?

- przypomnienie wydarzenia Chrztu Polski, jego kontekstu i znaczenia
- pogłębienie ducha patriotycznego w środowiskach harcerskich
- twórcze podjęcie chrześcijańskiego dziedzictwa Polski
- popularyzacja wiedzy historycznej o początkach Państwa Polskiego
- pogłębienie znajomości znaczenia Wielkopolski oraz Poznania i Gniezna w kształtowaniu państwa Polan
- lepsze poznanie zabytków i miejsc kultury na terenie Wielkopolski związanych z wydarzeniem chrztu księcia Mieszka I
- wspieranie realizacji wychowania do wartości w środowiskach harcerskich, zwłaszcza w obszarze wychowania duchowego i religijnego opartego na wartościach chrześcijańskich

...DLA KOGO?

- dla wszystkich drużyn i gromad, nie tylko tych z Chorągwi Wielkopolskiej
- dla zastępów i patroli zadaniowych

...ODZNAKA?

- każda drużyna, która zrealizuje zadania otrzyma okolicznościową odznakę, które będą wysyłane w 2 turach (w czerwcu i grudniu)

więcej informacji już wkrótce na:

www.zhp.wlkp.pl

w razie pytań, piszcie!

program@zhp.wlkp.pl

